

The right to social security in Uzbekistan and radical reforms carried out in the pension sector in 2017–2021

Makhmudjon ZIYADULLAEV¹

Institute of Public Security of the Republic of Uzbekistan

ARTICLE INFO

Article history:

Received July 2021
Received in revised form
20 July 2021
Accepted 15 August 2021
Available online
15 September 2021

Keywords:

work experience,
salary,
pension fund,
disability since childhood,
allowance,
pension amounts,
self-employed persons,
accumulative pension
system,
disability and disability
pensions.

ABSTRACT

This article discusses the social reforms carried out in the pension sector of the republic in 2017–2021, the conditions created for the elderly, solutions aimed at increasing the size of pensions, problems in the pension system and their solutions, a radical change in the institution of work experience, which is taken into account when calculating pensions, the use of an electronic database when calculating pensions.

Also, along with the large-scale measures carried out, proposals were put forward, such as the existence of important issues that are still waiting for their solution in the field of pension provision, improvement of pension provision in order to solve these issues, in particular, recalculation of work internships of persons who resumed their work after retirement, improving the efficiency of pension provision.

2181-1415/© 2021 in Science LLC.

This is an open access article under the Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) license (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.ru>)

Ўзбекистонда ижтимоий таъминот ҳуқуқи ва пенсия таъминоти соҳасида 2017–2021 йилларда амалга оширилган туб ислоҳотлар

АННОТАЦИЯ

Калит сўзлар:

иш стажи,
иш ҳақи,
пенсия фонди,
болаликдан ногирон,
устама,
пенсия миқдорлари,

Ушбу мақолада пенсия соҳасида республикамизда 2017–2021 йилларда амалга оширилган ижтимоий ислоҳотлар, кексаларга яратилаётган шарт-шароитлар, пенсия миқдорларини оширишга қаратилган қарорлар, пенсия тизимидаги муаммолар ва уларнинг ечими, пенсия ҳисоблаб чиқища инобатга олинадиган иш стажи инсти-

¹ Doctor of Philosophy in Law, Independent researcher of the Institute of Public Security of the Republic of Uzbekistan, Tashkent, Uzbekistan.

E-mail: maxmud1970@rambler.ru.

ўзини ўзи банд қилган шахслар, жамғарилиб бориладиган пенсия тизими, боқувчисини йўқотганлик ва ногиронлик пенсиялари.

тутини тубдан ўзгарганлиги, иш ҳақларини ҳисобга олишда электрон маълумотлар базасидан фойдаланишини йўлга қўйилганлиги, пенсия ва нафақаларни тайинлашдаги бюрократик тўсиқларни бартараф этилганлиги, бошқа давлатлар амалиётида мавжуд бўлмаган пенсия соҳасидаги қатор имтиёзлар жорий қилинганлиги масалалари ёритиб берилган.

Шунингдек, амалга оширилаётган кенг кўламли чоратадбирлар билан бирга ҳамон пенсия таъминоти соҳасида ўз ечимини кутаётган мауммолар мавжудлиги, ушбу масалалар ечимиға оид таклиф ва тавсиялар илгари сурилган.

Право на социальное обеспечение в Узбекистане и радикальные реформы, проведенные в пенсионном секторе в 2017–2021 годах

АННОТАЦИЯ

Ключевые слова:
трудовой стаж,
заработка плата,
пенсионный фонд,
инвалидность с детства,
пособие,
размеры пенсий,
самозанятые лица,
накопительная
пенсионная система,
пенсии по утрате
кормильца и
инвалидности.

В данной статье рассматриваются социальные реформы, проведенные в пенсионной сфере республики в 2017–2021 годах, условия, созданные для пожилых людей, решения, направленные на увеличение размеров пенсий, проблемы в пенсионной системе и их решения, радикальное изменение института трудового стажа, который учитывается при расчете пенсий, использование электронной базы данных при расчете пенсий, было подчеркнуто, что в пенсионном секторе был введен ряд льгот, которых нет в практике других государств.

Также, наряду с проведенными масштабными мерами, были выдвинуты предложения, такие как наличие важных вопросов, которые все еще ждут своего решения в области пенсионного обеспечения, совершенствование пенсионного обеспечения с целью решения этих вопросов, в частности, перерасчет трудовых стажировок лиц, возобновивших трудовую деятельность после выхода на пенсию, повышение эффективности пенсионного обеспечения.

Ижтимоий-иктисодий ислоҳотлар кундалик турмушимизнинг барча соҳаларига тааллуқли бўлиб, бу жараён шу жумладан, аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш йўналишида ҳам кенг қамровли амалга ошириб келинмоқда ва бунда фуқароларимизнинг ижтимоий таъминот олишга оид конституциявий хукуқларини яна ҳам кенгайтириш, унинг кафолатларини кучайтириш орқали берилаётган моддий-ижтимоий ёрдамларни миқдор ва сифат жиҳатдан яна ҳам яхшилаш, ижтимоий адолат ва қонунийлик тамойиллари бузилишига йўл қўймаслик, ҳаёт даражамиз ўсиши билан мутаносиб равишда моддий турмуш шароитлари юксалиб боришига эришиш мақсадлари назарда тутилади.

Шу сабабли, мамлакатимизда ижтимоий адолат принципларига таянуви янги жамият қуришнинг, яъни, жаҳонда кенг эътироф қилинган Янги Ўзбекистоннинг стратегик ривожланиш йўналишларидан бири – кучли ижтимоий сиёsat юритиш, аҳолининг эҳтиёжманд қатламларини аниқ йўналтирилган ва манзилли ижтимоий ҳимоя қилишдан иборатdir.

2017–2021 йиллар давомида мамлакатимизда инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилишга қаратилган қонунчилик тизими янада такомиллаштирилди, фуқароларнинг сиёсий, ижтимоий-иқтисодий ҳуқуқларини ҳимоя қилинганинг халқаро демократик стандартларга мос келувчи ҳуқуқий механизмлари яратилди, жамиятимизда эркинлаштириш, ҳуқуқлар кафолатларини янада кучайтиришга қаратилган ҳуқуқий ислоҳотлар амалга оширилди.

Барча иқтисодий, демократик, сиёсий, ҳуқуқий ислоҳотларнинг асл мақсади – инсонга муносиб турмуш ва фаолият шароитларини яратишдан иборатdir.

Ушбу ҳуқуқий ислоҳотлар – мамлакатимизда изчил амалга ошириб келинаётган ижтимоий-иқтисодий ва сиёсий ислоҳотларнинг ажралмас таркибий қисми, муҳим стратегик йўналиш сифатида инсон ҳуқуқларининг ҳимояси ва кафолатини янада кучайтириш, шахс эркинликларидан фойдаланишини таъминловчи зарур ижтимоий муҳит яратиш вазифаларига қаратилгандир.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ш. Мирзиёев таъкидлаганидек: “Юртимизда яшаётган ҳар қайси инсон миллати, тили ва динидан қатъи назар, эркин, тинч ва бадавлат умр кечириши, бугун ҳаётдан рози бўлиб яшashi – бизнинг бош мақсадимиздир. Бу йўналишда олдимида улкан вазифалар турибди. Мамлакатимиз тараққиёти ва халқимиз фаровонлиги биринчи навбатда ижтимоий соҳадаги ислоҳотларимиз самараси билан чамбарчас боғлиқ” [1].

Пенсия тизими ислоҳотида амалга оширилаётган ўзгартиришларнинг асосий мақсади, аҳолининг пенсия таъминоти даражасини янада яхшилаш ҳамда ижтимоий адолат принципларига қатъий риоя этишдан иборатdir.

Биргина 2017–2021 йилларда амалга оширилган ижтимоий таъминот соҳасидаги ислоҳотлар, пенсионерларнинг ижтимоий ҳимояси, уларнинг турмуш тарзи, узоқ вақтлардан буён ечилмай келган ижтимоий муаммоларни бартараф этиш йўлида кескин бурилиш ясади. Ушбу давр мобайнида фуқароларнинг ижтимоий таъминотини тубдан яхшилаш мақсадида пенсия қонунчиликларига оид олтмишга яқин норматив-ҳуқуқий хужжатлар қабул қилинди ҳамда амалдаги қоидаларга тегишли ўзгартириш ва қўшимчалар киритилиб, муаммолар бартараф этилди.

Сир эмаски, 2010 йиллардан бошлаб нақд пул муаммоси мавжуд бўлганлиги сабабли, фуқароларнинг пенсия ва нафақа тўловларини банк пластик карточкаларга асоссиз равища ўтказиш ҳолатлари қўпайгани, амалда эса тўлов терминаллари ва банк аппаратлари тизими етарли даражада шаклланмаганлиги, бунинг натижасида норозилик мурожаатлари сони кескин ошиб кетганлиги ва аҳолининг ижтимоий эҳтиёжманд қатламларининг ҳуқуқ ва қонуний манфаатлари ҳимояланмаганлиги яққол кўзга ташланган эди.

Ёши улуғ нуронийларга нокулай бўлган ва анчадан буён ечилмаган муаммони бартараф этиш мақсадида, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 2 февралдаги “Иш ҳақи, пенсия, нафақа ва стипендияларни тўлаш механизмини такомиллаштиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-2753-сонли қарори қабул қилинди [2].

Мазкур қарор мамлакатимиз худудларида пенсия ва нафақа тўлашдаги мавжуд аҳволни танқидий таҳлил қилиш натижасида қабул қилинди.

Карорга мувофик 2017 йил февраль ойидан бошлаб, барча турдаги пенсияларни тўлаш ҳеч қандай чекловларсиз **тўлиқ ҳажмда нақд** пул шаклда амалга оширилди, миллионлаб пенсионерларнинг узоқ йиллардан буён қийнаб келган муаммолари ўз ечимини топди.

Шунингдек, пенсия ва нафақаларни ўз эгаларига етказиб беришдаги ҳар хил салбий ҳолатларни бартараф этиш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 13 марта “Пенсиялар ва нафақалар тўлаш механизмини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида” ПҚ-2826-сон қарори билан 2017 йил 1 июлдан эътиборан пенсия, нафақа ва бошқа тўловлар тўланиши фақат “Халқ банки” томонидан амалга оширилиши белгиланди [3].

Пенсия тўловлари амалга оширишдаги яна бир муаммо –бу ишлайдиган пенсионерлар Солиқ кодексига асосан Пенсия жамғармасига тегишли суғурта бадаллари ёки ажратмаларни бошқа ишловчи шахслар каби тўлаб келсаларда, лекин уларнинг пенсиялари 1996 йилдан буён тўлиқ миқдорда тўланмас эди.

Ушбу ижтимоий адолатсизликни барҳам топтириш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 12 декабрдаги ПФ-5597-сон Фармони билан 2019 йил 1 январдан бошлаб барча ишловчи пенсионерларга пенсиялар тўлиқ миқдорда тўланиши амалиётга жорий қилинди [4].

Жамиятда ўз фаолиятини **норасмий тарзда** амалга ошириб келаётган фуқароларнинг келажакдаги ижтимоий ҳимоясини таъминлаш мақсадида уларга бир қанча ижтимоий қулайликлар яратилди. Жумладан;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 29 марта “Ўзбекипаксаноат” уюшмаси фаолиятини ташкил этиш чора-тадбирлари тўғрисида, ПҚ-2856-сон қарори билан 2017 йил 29 марта эътиборан пиллачиликни, пиллачилик тармоғи ишчилари ва тирик пилла этишириш билан шуғулланувчи касаначиларни қонун ҳужжатларида тасдиқланган **тўлиқ бир мавсум ишлаган даврлари** уларга пенсия тайинлаш учун **бир йил меҳнат стажига ўтадиган мавсумий ишлар** ва саноатнинг мавсумий тармоқлари рўйхатига киритилиши белгиланди [5].

Шунингдек, 2018 йилдан бошлаб, ипакчилик тармоғига тааллуқли бўлган ва фермер хўжаликларида бажариладиган мавсумий ишлар пенсия тайинлаш учун стажга **бир йиллик иш сифатида** олиниши жорий қилинди.

Қишлоқ жойларида рўйхатдан ўтган ва фаолиятини амалга ошираётган ҳунармандлар ўз фаолиятининг дастлабки **икки йили** мобайнида Пенсия жамғармасига белгиланган суғурта бадалининг **50 фоизини тўлаш** бўйича ижтимоий имтиёз берилди.

2018 йил 1 июлдан дехқон хўжалиги ва **4 сотихдан кам бўлмаган томорқа** ерида банд бўлган ёки ушбу участкада қорамол ёхуд **50 бошдан кам бўлмаган** парранда парваришаётган жисмоний шахслар томонидан пенсия жамғармасига йилига базавий ҳисоблаш миқдорининг **бир баробари** миқдорида суғурта бадали тўланган тақдирда, суғурта бадали тўланган **йил меҳнат стажига бир йил ҳисобида** олиниши жорий қилинди.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг тегишли қарорларига асосан **68 турдаги** фаолият билан шуғулланувчи **ўзини ўзи** банд қилган шахслар республикада белгиланган базавий ҳисоблаш миқдорида суғурта тўласалар **бир йил**

стажга ўтиши белгиланди. Бундан ташқари ишловчи фуқароларга, ишламайдиган турмуш ўртоқлари келгусида пенсия таъминотига эга бўлишлари учун ўз даромадларидан ихтиёрий равишда ҳар ойда ижтимоий солиқ тўлаш ҳуқуқи ҳам берилди.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 5 июлдаги ПҚ-3839-сон қарори билан 2018 йил 1 августдан хорижда меҳнат фаолиятини амалга оширувчи фуқаролар томонидан Пенсия жамғармасига энг кам иш ҳақининг тўрт ярим баравари миқдорида йиллик суғурта тўловларини ихтиёрий равишда тўловлар амалга оширган даврлари белгиланган тартибда меҳнат стажига бир йил ҳисобида қўшилиши йўлга қўйилди. Жорий қилинган иш стажини ҳисобга олишдаги ушбу имтиёзлар дунё давлатларининг пенсия қонунчилигида кам учрайдиган амалиётдир.

Шунингдек, ўтган қисқа давр мобайнида пенсионерларнинг ижтимоий таъминотга оид ҳуқуқларини янада кенгайтириш ва пенсия тайинлаш масалаларидаги ҳар хил овворагарчиликларни тўлиқ олдини олиш мақсадида қўйидаги имкониятлар яратилди.

Пенсияни ҳисоблаш учун меҳнат стажини тасдиқлаш ва иш ҳақи миқдорини белгилашда архив маълумотларини тақдим этмасдан:

2005-2016 йиллар даври учун жамғарилиб бориладиган пенсия тизимиға мажбурий бадаллар тўғрисидаги маълумотлардан;

2016-2018 йиллар даври учун Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги Бюджетдан ташқари Пенсия жамғармасига ўтказилган суғурта бадалларини якка тартибда ҳисобга олишнинг марказлаштирилган электрон реестри маълумотларидан;

2019 йил учун фуқаролар иш ҳақининг якка тартибдаги ҳисобини юритишининг марказлаштирилган электрон реестри маълумотларидан фойдаланишилари жорий қилинди.

2021 йил 1 июндан бошлаб эса пенсияларни тайинлашда шахснинг иш ҳақи ва меҳнат стажи тўғрисидаги маълумотларнинг электрон базаси юритилмаган давр 2005 йилдан аввалги йиллар учун иш стажи шахснинг меҳнат дафтарчасидаги мавжуд ёзувлар асосида тасдиқловчи ҳужжатлар талаб этилмасдан ҳисобланishi йўлга қўйилди.

Шу тариқа жисмоний шахсларнинг меҳнат стажларини электрон ҳисобга олиш жорий қилинди, бундан ташқари пенсия тайинлаш учун аризалар Пенсия жамғармасининг ахборот тизимида электрон тарзда рўйхатга олиниши йўлга қўйилди ва Фуқароларнинг пенсияларини ҳисоблаш учун зарур бўлган ҳисобланган иш ҳақининг якка тартибда ҳисобга олишнинг марказлаштирилган электрон реестри базаси яратилди.

2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясининг муҳим йўналишларидан бири ҳисобланмиш кучли ижтимоий сиёsat бўйича амалга оширилаётган ислоҳотлар исботи сифатида пенсия ва нафақа миқдорларининг узвий ошириб борилаётганини такидлаб ўтиш жоиз. Ҳар йили инфляция даражасидан паст бўлмаган миқдорда пенсия миқдорларини оширилишидан ташқари қўйидаги йўналишларда пенсия ва устамалар миқдори оширилганини кўриш мумкин. Жумладан;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2021 йил 4 июндаги ПФ-6241-сон Фармони билан 2021 йилнинг 1 июлидан бошлаб [6]:

- белгиланган ёшга доир энг кам пенсия миқдорида ва ундан кам пенсия оловчи шахсларга пенсияни ҳисоблаш базавий миқдорининг 20 фоизи миқдорида қўшимча тўлов;
- иш стажи тўлиқ бўлмаган чоғдаги пенсияларнинг энг кам миқдори қўшимча тўловни ҳисобга олган ҳолда 256 675 сўмдан 400 минг сўмга;
- белгиланган ёшга доир энг кам пенсия миқдоридан 565 минг сўмгача пенсия оловчиларнинг ёшга доир ва ногиронлик бўйича пенсиялар миқдори 565 минг сўмга;
- зарур иш стажига эга бўлмаган кекса ёшдаги ва меҳнатга лаёқатсиз фуқароларга бериладиган нафақа миқдори 315 030 сўмдан 400 минг сўмга етказилди.
- боқувчисини йўқотганлик:
- пенсияси оловчиларнинг ҳар бир меҳнатга қобилияйтсиз оила аъзоси учун қўшимча тўлов жорий этилди;
- пенсияси оловчиларнинг бир нафар меҳнатга қобилияйтсиз оила аъзоси учун пенсиянинг энг кам миқдори 256 675 сўмдан 400 минг сўмга оширилди;
- нафақаси оловчи оилаларнинг барча аъзоларини қамраб олиш мақсадида уларнинг бир нафар меҳнатга қобилияйтсиз оила аъзоси учун нафақа миқдори 400 минг сўм ва кейинги ҳар бир меҳнатга қобилияйтсиз оила аъзоси учун 150 минг сўмдан қўшилиши белгиланди;
- болалиқдан ногиронлиги бўлган шахсларга бериладиган нафақа ойига 513 350 сўмдан 565 минг сўмга оширилди.

Шунингдек, Ўзбекистон Республикаси “Фуқароларни давлат пенсия таъминоти тўғрисида”ги қонуннинг 28-моддасидаги айрим устамалар миқдори 2019 йил 1 августдан бошлаб:

II гурӯҳ ногиронлиги бўлган ёлғиз шахсларнинг пенсияларига устама миқдори энг кам иш ҳақининг 50 фоизидан 75 фоизига оширилди. Шунингдек, II гурӯҳ ногиронлиги бўлган шахсларнинг ногиронлик пенсиялари энг кам миқдори ёшга доир энг кам пенсиянинг 50 фоизидан 75 фоизига, боқувчисини йўқотганлик нафақаси миқдори меҳнатга лаёқатсиз оила аъзолари сонига амалдаги фоизлар нисбати сақланган ҳолда ёшга доир пенсиянинг энг кам миқдоридан келиб чиқиб белгиланиши йўлга қўйилди.

I гурӯҳ ногиронлик нафақаси, шунингдек, 16 ёшдан катта болалиқдан I гурӯҳ ногиронлик нафақаси оловчиларга ҳар ойда энг кам иш ҳақининг 25 фоизи миқдорида қўшимча тўловлар жорий қилинди.

Буларнинг барчаси Янги Ўзбекистонда аҳолининг эҳтиёжманд қатлами ҳисобланган пенсионерларнинг ижтимоий ҳимоясини мустаҳкамлашга, уларнинг фаровон ҳаёт кечиришлари учун қулай шарт-шароит яратишга, конститутцияда белгиланган ҳуқуқларни кафолатлашга ва ўз турмушларидан ҳозирда рози бўлиб яшашга қаратилган ижтимоий соҳани ривожлантириш борасидаги исолоҳотлар меваси ҳисобланди.

Юқоридаги пенсия соҳасида амалга оширилган ислоҳотлар самараадорлигини янада ошириш ва пенсия таъминотини такомиллаштириш мақсадида қуйидаги таклифлар ҳавола этилади;

– Шуни таъкидлаб ўтиш жоизки, Ўзбекистон Республикасининг “Фуқароларнинг давлат пенсия таъминоти тўғрисида”ги қонунининг 37-моддаси 19-хат бошида “Ёшга доир пенсия тайинланганидан кейинги ишланган вақт пенсияни ҳисоблаб чиқариш учун стажга қўшиб ҳисобланмайди” деб белгиланган нормани бекор қилиш;

– ҳарбий хизмат бурчини бажариш билан боғлиқ бўлган 3-гуруҳ ногиронларига ҳам пенсия тайинлаш масаласини ижобий ҳал этиш;

– МДҲ иштирокчиси бўлган давлатлар фуқароларининг пенсия таъминоти соҳасидаги ҳуқуқларининг кафолатлари тўғрисидаги 1992 йил 13 марта қабул қилинган БИТИМга бугунги кун талабларидан келиб чиқиб ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш;

– ишламайдиган уй-рўзғор, томорқа ишлари билан банд бўлган шахсларга оила аъзолари ёки яқинлари томонидан ихтиёрий равища ҳар ойда ижтимоий солиқ тўлаш амалиётини жорий қилиш.

Зероки, Президентимиз таъбири билан айтганда: “Ислоҳот-ислоҳот учун эмас, аввало инсон учун”, – деган тамойилга асосланган Янги Ўзбекистонда ижтимоий соҳадаги ислоҳотлар, халқимизнинг ҳаёт даражаси ва сифатини оширишга қаратилганлигидан далолатdir.

ФОЙДАЛАНИЛГАН АДАБИЁТЛАР РЎЙХАТИ:

1. Мирзиёев Ш.М. Ўзбекистон Республикаси Президенти Ш. Мирзиёевнинг Олий Мажлисга мурожаатномаси. www.xs.uz расмий сайти ҳамда “Халқ сўзи”, 2018 йил 28 декабрь. 271-272 (7229-7230).

2. Ўзбекистон Республикаси Қонун хужжатлари маълумотлари миллий базаси (<https://lex.uz/docs/3104579>) Ўзбекистон Республикаси президентининг 2017 йил 2 февралдаги “Иш ҳақи, пенсия, нафақа ва стипендияларни тўлаш механизмини такомиллаштиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-2753-сон қарори.

3. Ўзбекистон Республикаси Қонун хужжатлари маълумотлари миллий базаси (<https://lex.uz/docs/3134860>) Ўзбекистон Республикаси президентининг 2017 йил 13 марта “Пенсиялар ва нафақалар тўлаш механизмини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2826 сон қарори.

4. Ўзбекистон Республикаси Қонун хужжатлари маълумотлари миллий базаси (<https://lex.uz/docs/4103211?otherlang=1>) Ўзбекистон Республикаси президентининг 2018 йил 12 декабрдаги “Фуқароларнинг пенсия таъминоти тизими самарадорлигини ошириш ва пенсионерларни ижтимоий қўллаб-қувватлашни кучайтиришга оид қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПФ-5597-сон фармони.

5. Ўзбекистон Республикаси Қонун хужжатлари маълумотлари миллий базаси (<https://lex.uz/docs/3149416>) Ўзбекистон Республикаси президентининг 2017 йил 29 марта ““Ўзбекипаксаноат” уюшмаси фаолиятини ташкил этиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2856 сон қарори.

6. Ўзбекистон Республикаси Қонун хужжатлари маълумотлари миллий базаси (<https://lex.uz/docs/5443926>) Ўзбекистон Республикаси президентининг 2021 йил 4 июндаги “Аҳолини ижтимоий қўллаб-қувватлаш тизимини янада такомиллаштиришга қаратилган қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПФ-6241-сон фармони.